

Larsnes Mek Verksted AS
Larsnesvegen 119
6084 LARSNES

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Aurdal, 71 25 84 67

Larsnes Mek Verksted AS i Sande kommune - Vedtak om tillatelse til mudring og utfylling i sjø

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ferdigbehandlet søknaden, og gir tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved Larsnes Mek Verksted AS i Sande kommune. Tillatelse med vilkår følger vedlagt.

Det vedtas et gebyr på kr 33 300 for saksbehandlingen.

Vi viser til søknad av 23.10.2020 om tillatelse til tiltak i sjø ved Larsnes Mek Verksted AS, og til øvrig korrespondanse i saken.

Vedtak

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir med dette Larsnes Mek Verksted AS tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved verftet, eiendom 87/2 i Sande kommune. Tillatelse er gitt med hjemmel i lov av 13.03.1981 om vern mot forurensing og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16 og i medhold av forskrift av 01.06.2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6. Fylkesmannen har ved avgjørelsen og ved fastsetting av vilkår lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltakene for øvrig vil medføre. Det er satt vilkår for tillatelsen. Tillatelse med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i tillatelsene i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensning, jf. forurensningsloven § 56. Brudd på tillatelsene er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Bakgrunn

Ingeniør Lauritz Nes AS søkte 23.10.2020 på vegne av Larsnes Mek Verksted AS om tillatelse til mudring av ca. 6 000 m³ masser for å utvide innseiling til ny dokkhall, og til utfylling i sjø i forbindelse med kaibyggning og molo/pir. Planlagt utfylling vil være en videreføring av eksisterende fylling i

området, og vil omfatte ca. 10 000 m³. Mudringsmasser er planlagt benyttet til utfylling. Omsøkte tiltak omfatter også peling, samt sprengning i mudringsområdet for å få løs faste masser.

Høring

Søknaden var på høring til 29. november 2020. Vi mottok følgende kommentarer og innspill:

Kystverket Midt-Norge (27.10.2020)

Kystverket kommenterte søknaden ut fra sitt arbeidsfelt, som er å etablere gode forutsetninger for planlegging sjøarealer og tilrettelegge for effektiv, sikker og miljøvennlig bruk av farvann. De har vurdert det omsøkte tiltakets mulige innvirkning på farvannet i området i en bruks- og miljømessig sammenheng, og finner ikke grunnlag for å motsette seg søknaden. De påpeker at de omsøkte tiltakene er i tråd med nylig godkjent og gjeldende reguleringsplan. De skriver at miljørisiko ble gjennomgått i plansammenheng, og at det så langt ikke har blitt påpekt noen uavklarte, negative eller skadelige miljøfaktorer knyttet til tiltakene. De kan ikke se at tiltakene vil medføre bruks- eller driftsmessige konflikter for sjøarealet med unntak av et behov for noen endringer i forhold til seilingsmerke i sjøen, og her vises det til havne- og farvannsloven § 10. De finner også at mudringstiltaket vil kunne kreve særskilt tillatelse i forhold til havne- og farvannsloven § 14. Her er det Sande kommune som er myndighet, mens Kystverket behandler alle saker som angår installasjoner i farleden. Kystverket har ikke øvrige kommentarer til søknaden, og tilråder å gi nødvendig tillatelse med vilkår.

Bergens Sjøfartsmuseum (27.11.2020)

Sjøfartsmuseet skriver at de ikke kjenner til kulturminner ved Larsnes Mek som kan bli direkte rammet av det omsøkte tiltaket. De har heller ingen indikasjoner på at området har blitt benyttet som oppankringssted eller havn i eldre tid. Museet har derfor ingen merknader til det planlagte arealinngrepet. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det ligger kulturminner i det aktuelle området. De gjør derfor oppmerksom på meldeplikten ved funn av skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner under arbeidet. Dersom slikt oppdages, må arbeidet straks stoppes og museet varsles.

Fylkesmannens vurderinger

Mudring av masser i sjø er regulert av forurensningsforskriften kapittel 22. Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring, men i medhold av § 22-6 kan det gis tillatelse til slik aktivitet etter søknad. Utfylling over forurenset sjøbunn krever tillatelse etter forurensningsloven § 11. Ved avgjørelsen har vi lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11, femte ledd.

Sedimentforurensning, partikkelspredning og sprengningstiltak

Multiconsult har utført sedimentundersøkelser i tiltaksområdene. Resultater og vurderinger kan finnes i rapport 10220326-RIGm-RAP-001 av 12.10.2020. Prøvetaking er utført ved 10 stasjoner ved tiltaksområdene, og av disse er materiale fra 7 analysert (noen steder var det for mye fjell til at det lyktes å ta opp prøvemateriale). De høyeste miljøgiftnivåene ble påvist nærmest slippen, på nordsiden av Holmen, i et område der sedimentene er sandige. På sørsiden av Holmen er det grovere sediment. Også der ble det påvist forurensning, men i lavere konsentrasjoner. Multiconsult har også utført filming med ROV, og filmingen viste at fyllingsfronten i området består av blokkstein og skråner bratt ned til en flate av sandige sedimenter. Sjøbunnen var begrodd med makroalger, særlig sukkertare, men også trådformede alger.

Tributyltinn (TBT) ble påvist i tilstandsklasse V, jf. gjeldende klassifiseringssystem for miljøtilstand i marine sedimenter, i alle 7 prøvestasjonene, og kobber ble påvist i klasse V i 4 av dem. I 6 av stasjonene ble ulike PAH-forbindelser påvist opp til klasse IV. PCB ble påvist i klasse IV i én stasjon.

Sink ble påvist i klasse III i 3 stasjoner, nikkel i klasse II i 3 stasjoner og PCB i klasse IV i én stasjon. Generelt var sedimentene grove og uten stort innhold av finstoff. Forurensningen vil være knyttet til finstoffandelen og organisk materiale, som utgjør mindre deler av det totale massevolumet.

Konsulenten anbefaler at det legges ut et minimum 0,2 meter tykt sand- eller gruslag over arealet som skal fylles ut før det dumpes sprengstein, dette for å begrense oppvirvling og spredning av miljøgifter. Videre anbefales kontinuerlig turbiditetsmåling for å overvåke partikkelspredningen under arbeidet. Det foreslås også bruk av siltgardin for å motvirke spredning. I tiltaksområdet på sørsiden, der sedimentene er grovere og med lavere miljøgiftnivå, finner konsulenten det tilstrekkelig at fyllmassene legges ut skånsomt.

Fylkesmannen finner at de anbefalte avbøtende ved utfylling i sjø er hensiktsmessige og tilstrekkelige. Vi setter derfor som vilkår i utfyllingstillatelsen at utfylling skal utføres skånsomt (4.3), at sjøbunnen skal dekkes til med et minst 0,2 meter tykt sand-/gruslag før utfylling med steinmasser (4.6) og at det skal utføres turbiditetsmålinger under arbeidet (5.1-5.4). Turbiditetsmålinger skal utføres også under arbeid med peling.

Området som skal mudres ligger på fjellryggen som strekker seg nordvestover fra verftsområdet. Det skal ikke ha lyktes å få opp prøvemateriale fra dette området, og sjøbunnen er generelt hard. Fjerning av masser til ønsket dyp medfører behov for sprenging. Det kan ikke utelukkes at det finnes forurensede løsmasser i området som skal sprenges og mudres. Vi har fått opplyst på epost sendt 02.12.2020 at utførende entreprenør vil bli pålagt å «prøvegrave» i området først for å sjekke om det er løsmasser. I så fall vil disse bli tatt opp og sendt til godkjent deponi. Vi finner at dette er et hensiktsmessig og godt tiltak for å unngå spredning av miljøgifter under arbeidet, og tar det inn som et vilkår i mudringstillatelsen (4.4). For å ha kontroll på partikkelspredningen må det utføres turbiditetsmålinger også under mudringsarbeidet, jf. vilkår 5.1-5.4.

Sprengning i sjø er en aktivitet som kan medføre vesentlige skader og forstyrrelser for dyrelivet i sjøen. Relevante databaser viser imidlertid ingen fiskeriinteresser eller spesielle verdier av marint naturmangfold i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet (se kommende avsnitt med vurderinger etter naturmangfoldloven). Tiltakshaver bør varsle lokale fiskerlag som benytter de registrerte fiskefeltene lenger ute i fjorden, samt eier av nærmeste akvakulturanlegg, før sprengning iverksettes. For å redusere risikoen for skader på fisk i sjøen, må det avfyres mindre varselladninger før de større ladningene avfyres, jf. vilkår 4.6 i mudringstillatelsen.

Plast og annet avfall

I søknaden er det oppgitt at massene som skal benyttes til utfylling er rene sprengsteinsmasser fra industriområdet (i tillegg til muddermasser). Fjellmasser er planlagt avdekket og tatt ut/sprenget etter behov. Videre er det oppgitt at skyteledninger vil bli fjernet. Massene vil bli visuelt kontrollert før de legges i sjøen.

Vilkår 4.5 i tillatelsen til utfylling skal sikre god håndtering av plast og annet avfall under tiltakene.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Fylkesmannen har vurdert tiltakene etter *Lov om naturens mangfold* (naturmangfoldloven) § 8-12. Våre vurderinger har tatt utgangspunkt i informasjon tilgjengelig i *Naturbasen* og Fiskeridirektoratets kartverktøy, samt Multiconsults rapport. Vi finner at den foreliggende kunnskapen er tilstrekkelig til å behandle søknaden, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Vi ser ingen grunn til å legge spesiell vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9.

I *Naturbasen* er det registrert raste- og yngleområder for sjøfugl ved Okselæjet og Halleosen, om lag 850 meter unna tiltaksområdet. Ved Grønholmen, litt under en kilometer unna tiltaksområdet i retning sør, er det registrert yngleområde for terner. Disse naturverdiene ventes ikke å bli påvirket, da avstanden er stor. Større taeskogforekomster er registrert ved Litlefluda og Osfluda, om lag 460 meter unna tiltaksområdet, og ved Grønholmen, i overkant av 800 meter unna tiltaksområdet. Ingen nevneverdig påvirkning på disse ventes, men det er viktig å ha kontroll på partikkelspredningen under tiltakene.

Fiskeridirektoratets kartverktøy viser en avstand til nærmeste akvakulturanlegg på ca. 1,6 kilometer. Nærmeste registrerte gyteområder er i Syddefjorden og den lille fjorden ved navn Gursken, men avstanden er på flere kilometer. På grunn av stor avstand ventes ingen påvirkning på akvakulturlokalet eller gyteområder. Flere større fiskefelt for passive redskaper er registrert i Hallefjorden, fra ca. 800 meters avstand til tiltaksområdet. Avstanden er stor, og derfor ventes ingen vesentlig påvirkning, men det er viktig å ha kontroll på partikkelspredningen.

Se tidligere avsnitt for vurdering av sprengning i forhold til naturmangfold og fiskeriinteresser.

Vurdering av samlet belastning

Etter § 10 i naturmangfoldloven skal en påvirkning på et økosystem alltid vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet blir utsatt for. De omsøkte tiltakene skal gjøres i et område preget av menneskelig aktivitet, industri over lang tid og båttrafikk, og har vesentlig avstand til de fleste naturverdier og fiskeriinteresser. Sjøbunnen er stedvis sterkt forurensset. Vi kan ikke se at tiltakene vil medføre et vesentlig bidrag til den samlede belastningen på naturmiljøet i området, men det er viktig å begrense oppvirvling og spredning av miljøgifter så mye som mulig under tiltaket.

Kostnader ved avbøtende tiltak

Etter § 11 i naturmangfoldloven skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller redusere eventuell skade på naturmangfoldet i et tiltaksområde dersom dette ikke er urimelig med utgangspunkt i tiltakets karakter og den eventuelle skaden. I denne saken finner Fylkesmannen det rimelig at tiltakshaver får gjennomført og dekket eventuelle kostnader av avbøtende tiltak slik de blir beskrevet i tillatelsen. De avbøtende tiltakene er også i henhold til § 12 i naturmangfoldloven, der det settes krav til bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller redusere skader på naturmangfoldet.

Vanndirektivet

Tiltakene skal gjøres i vannforekomsten ved navn Larsnes, som i databasen *Vann-nett* har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Nye inngrep i en vannforekomst kan, ifølge *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften) normalt ikke utføres dersom tiltakene vil medføre en reduksjon av forekomstens økologiske status. På bakgrunn av vilkår i tillatelsen med fokus på å redusere oppvirvling og spredning av miljøgifter under arbeidet, kan vi ikke se at tiltaket vil medføre en reduksjon.

Konklusjon

Fylkesmannen i Møre og Romsdal tillater tiltak i sjø etter fastsatte vilkår. På bakgrunn av disse vilkårene mener vi at tiltakene ikke vil medføre uakseptabel spredning av forurensning eller skader på naturmangfoldet som er uakseptabelt store i forhold til samfunnsnyttene ved tiltakene.

Erstatningsansvar

Tillatelsen fritar ikke for erstatningsansvar for forurensningsskade etter forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

Klageadgang

Vedtaket kan klages inn til Miljødirektoratet etter reglene i kapittel VI i forvaltningsloven av partene i saken eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra avgjørelsen er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og opplysninger som kan ha innvirkning på saken bør nevnes. Dersom vedtaket påklages, kan Fylkesmannen eller Miljødirektoratet etter forespørsel vedta at vedtaket ikke skal tre i kraft før klagen er endelig avgjort, jf. 42 i forvaltningsloven. Klagen skal sendes via Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget initiativ beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

Vedtaket om saksbehandlingsgebyr

Tiltaket er plassert under gebyrsats 6, jf. *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) av 01.06.2004 kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven § 39-3 og 39-4. Dette innebærer at tiltakshaver skal betale et gebyr på kr 33 300 for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett blir sendt ut av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelsen av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang og høring av søknaden, korrespondanse med søker, samt utarbeidelse og ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også. I vårt brev til Kystverket av 09.12.2019 varslet vi en lavere gebyrsats (6), men vår arbeidsmengde knyttet til behandling av søknaden har overstegget den estimerte. Derfor er gebyret som vedtas høyere enn varslet.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage bør grunngis og skal sendes Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Klagen blir ikke gitt oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med det som er nevnt over. Dersom Miljødirektoratet aksepterer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert. Forurensningsforskriften er tilgjengelig på www.lovdata.no.

Offentliggjøring av tillatelsen

Vedtaket skal gjøres offentlig kjent, jf. § 36-11 i forskrift om begrensning av forurensning. Den som har fått tillatelse, skal så snart som mulig kunngjøre dette i dagspressen. Kunngjøringen skal inneholde en kort orientering om tillatelsen, informasjon om hvor man kan henvende seg for å få innsyn i saksdokumentene og opplysninger om klageinstans og frist for en eventuell klage på vedtaket. Kopi av kunngjøringen skal sendes Fylkesmannen i Møre og Romsdal innen en måned etter at tillatelsen er gitt. Et forslag til kunngjøringstekst følger under. Bedriften kan gjerne benytte sin egen logo i kunngjøringen. Fylkesmannens logo skal ikke benyttes.

Larsnes Mek Verksted får løyve til å mudre om lag 6 000 m³ ved verftet i Sande kommune for å utvide innseglinga til ein ny dokkhal. Dei får òg løyve til å fylle ut i sjø for å lage ny kai og ny pir. Tiltaka skal utførast vinteren 2020-21.

Vedtaket er kunngjort på Fylkesmannen i Møre og Romsdal si heimeside, www.fylkesmannen.no/Mr, under «Forureining» og «Kunngjeringar». Der kan ein få innsyn i saksdokumenta og informasjon om klagemoglegheiter.

Datoer og frister

- Vedtaket skal kunngjøres av søker i dagspressen så snart som mulig
- Det skal gis oppstartsmelding til Fylkesmannen i Møre og Romsdal når tiltakene settes i gang. Meldingen kan sendes til saksbehandler på epost fmmrthau@fylkesmannen.no.
- Måleresultatene i miljørapporten vedlagt søknaden skal registreres i databasen Vannmiljø **innen 31.03.2021**, jf. vilkår 6.1 i tillatelse
- Tillatelse er gyldig til **31.12.2021**
- Sluttrapport i tråd med vilkår 6.2 i tillatelse skal sendes til Fylkesmannen innen 6 uker etter at tiltakene er ferdig utført.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Thomas Aurdal
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til mudring
- 2 Tillatelse til utfylling

Kopi til:

KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
SANDE KOMMUNE	Rønnebergplassen 17	6084	LARSNES

Tillatelse til mudring ved Larsnes Mek Verksted i Sande kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av [lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall](#) § 16 og forskrift av 01.06.2004 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag. Det er satt vilkår etter forurensningsloven § 16. Tillatelsen kan ikke tas i bruk før det også foreligger nødvendige tillatelser og avklaringer etter plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven og kulturminneloven.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Tillatelsen gjelder fra **dags dato** og er gyldig frem til **31.12.2021**.

Bedriftsdata

Bedrift	Larsnes Mek Verksted AS
Beliggenhet/gateadresse	-
Postadresse	Larsnesvegen 119, 6084 LARSNES
Org. nummer (bedrift)	971 699 493 (tilhører 929 565 495)
Lokalitet for tiltaket	Larsnes Mek Verksted
Gårds- og bruksnummer for tiltaket	Gnr. 87 bnr. 2
Koordinater for tiltaket (UTM 32)	X: 321573, Y: 6901617
Kommune tiltaket utføres i	Sande

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹	ePhorte
2020.1008.T	1514.0039.01	4	2020/5396
Tillatelse gitt:	Endringsnummer:	Sist endret:	
03.12.2020	-	-	

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Thomas Aurdal
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

¹ Miljømyndighetenes system for beregning av hyppighet av frekvensbasert tilsyn, der risikoklasse 1 er høyest og 4 er lavest.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
-	-	-	-

1. Tillatelsens virkeområde

Tillatelsen omfatter mudring ca. 6 000 m³ masser i et område på ca. 1 250 m² ved gnr. 87 bnr. 2 i Sande kommune. Tillatelsen omfatter også sprenging i samme område.

2. Generelle vilkår

- 2.1 Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad datert 23.10.2020 dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- 2.2 Forurensningsmyndighetens vilkår skal ikke være til hinder for at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning.
- 2.3 Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt. Tiltakshaver plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.
- 2.4 Forurensningsmyndigheten, eller de den bemyndiger, skal til enhver tid ha adgang til området for inspeksjon.
- 2.5 Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake, dersom betingelser gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Fylkesmannen har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidet.
- 2.6 Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.
- 2.7 Ved mistanke om eventuelle funn av kulturminner underveis i arbeidet skal arbeidene stanses og Bergen sjøfartsmuseum kontaktes.

3. Internkontroll, beredskap og varslings

- 3.1 Tiltakshaver skal uten opphold varsle Fylkesmannen om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.
- 3.2 Tiltakshaver plikter å ha et oppdatert internkontrollsystem, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 6. desember 1996. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

- 3.3 Tiltakshaver plikter å gjennomføre tiltak for å unngå, eventuelt begrense risikoen for akutte utslipp fra all virksomhet knyttet til dette tiltaket. Slike tiltak skal være basert på en systematisk gjennomgang av alle elementer i tiltaksaktiviteten.
- 3.4 Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning for all virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskapen til den ansvarlige skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av en eventuell forurensning.
- 3.5 Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av virksomheten, skal den ansvarlige varsle i henhold til *forskrift av 09.07.1992 om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Melding om akutt forurensning gjøres til brannvesenet, **telefon: 110**. Kystverket har 24 timers vaktberedskap og får meldinger fra brannvesenet om akutt forurensning.

4. Mudring og sprenging

- 4.1 Fylkesmannen skal varsles når arbeidene starter.
- 4.2 Tiltaket skal foretas i tråd med avgrenset område som vist i innsendt kartvedlegg.
- 4.3 Mudring må utføres skånsomt for å begrense spredningen av partikler og miljøgifter.
- 4.4 Mudringsområdet må før mudring og sprenging iverksettes undersøkes for løsmasser som kan inneholde forurensninger. Eventuelle slike masser må mudres opp og sendes til godkjent mottak basert på forurensningsgrad.
- 4.5 Rene og egnede masser som genereres under mudringen kan gjenbrukes til utfylling (se egen tillatelse til utfylling).
- 4.6 Ved sprengning må mindre varselledninger avfyres før de større ladningene for å skremme vekk eventuell fisk i området, slik at fisken i minst mulig grad tar skade av sprengningstiltakene.
- 4.7 Tiltaket skal utføres under egnede vind- og bølgeførhold slik at uønsket partikkelspredning unngås.

5. Kontroll og overvåking

- 5.1 Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av tiltaksarbeidene i henhold til et kontroll- og måleprogram. Kontroll- og måleprogrammet skal inngå i virksomhetens

internkontrollsystem. Programmet skal være tilstrekkelig omfattende til å avdekke eventuell uakseptabel spredning av forurensning i forbindelse med tiltaket.

5.2 Under anleggsperioden (mudringsarbeidet) skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst én referansestasjon i området som ikke er påvirket av anleggsarbeidene.
- Turbiditet i minst én målestasjon nedstrøms som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 50 meter fra stedet der det arbeides.

5.3 Grenseverdien for turbiditet settes til 10 NTU over turbiditet på referansestasjonen. Ved overskridelser av grenseverdien utover en periode på 15 minutter, skal det iverksettes tiltak for å avklare årsakssammenheng. Dersom overskridelsen skyldes interne forhold, skal arbeidene stanses umiddelbart og nødvendige tiltak gjennomføres. Prosessen kan ikke starte opp før turbiditeten er nede på stabile nivåer under grenseverdien. Rutiner og eventuelle tiltak skal beskrives i internkontrollen.

5.4 Det skal føres logg over resultater fra overvåkingen, samt mengder og tidspunkt for opptak av muddermasser. Loggen skal som et minimum også inneholde eventuelle overskridelser og korrigerende tiltak. Loggen skal være tilgjengelig ved eventuelle tilsyn.

6. Rapportering

6.1 Det skal sendes sluttrapport til Fylkesmannen innen 6 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal inneholde:

- Kort beskrivelse av tiltaket og utført arbeid
- Resultater fra turbiditetsmålinger
- Eventuelle overskridelser og korrigerende tiltak.

6.2 Utførte målinger av kjemisk tilstand i sedimentene (se rapport 10220326-RIGm-RAP-01 fra Multiconsult) skal registreres i databasen Vannmiljø **innen 31.03.2021**. På databasens nettsider finnes veiledning om hvordan dataene skal registreres, inkludert en oversikt over hvilke parametere som skal registreres.

Tillatelse til utfylling i sjø ved Larsnes Mek Verksted AS i Sande kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av [lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall](#) § 11. Det er satt vilkår etter forurensningsloven § 16. Tillatelsen kan ikke tas i bruk før det også foreligger nødvendige tillatelser eller klareringer etter plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven og kulturminneloven.

Tillatelsen er gyldig fra dags dato til **31.12.2021**.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata og informasjon om tiltaksområde

Bedrift	Larsnes Mek Verksted AS
Beliggenhet/gateadresse	-
Postadresse	Larsnesvegen 119, 6084 LARSNES
Org. nummer (bedrift)	971 699 493 (tilhører 929 565 495)
Lokalitet for tiltaket	Larsnes Mek Verksted
Koordinater for tiltak (UTM 32)	X: 321573, Y: 6901617
Gårds- og bruksnummer for tiltak	Gnr. 87 bnr. 2
Kommune tiltak utføres i	Sande

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹	ePhorte
2020.1009.T	1514.0039.02	4	2020/5396
Tillatelse gitt:	Endringsnummer:	Sist endret:	
03.12.2020	-	-	

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Thomas Aurdal
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
-	-	-	-

¹ Miljømyndighetenes system for beregning av hyppighet av frekvensbasert tilsyn, der risikoklasse 1 er høyest og 4 er lavest.

1. Tillatelsens virkeområde

Tillatelsen omfatter utfylling med ca. om lag 10 000 m³ rene masser over forurenset sjøbunn ved gnr. 87 bnr 2 i Sande kommune. Tillatelsen gjelder kun masser som er egnet til formålet. Tillatelsen omfatter også pelingsarbeid.

2. Generelle vilkår

- 2.1 Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad datert 23.10.2020 dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- 2.2 Forurensningsmyndighetens vilkår skal ikke være til hinder for at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning.
- 2.3 Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt. Tiltakshaver plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.
- 2.4 Forurensningsmyndigheten, eller de den bemyndiger, skal til enhver tid ha adgang til området for inspeksjon.
- 2.5 Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake, dersom betingelser gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Fylkesmannen har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidet.
- 2.6 Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.
- 2.7 Ved mistanke om eventuelle funn av kulturminner underveis i arbeidet skal arbeidene stanses og Bergen sjøfartsmuseum kontaktes.

3. Internkontroll, beredskap og varsling

- 3.1 Tiltakshaver skal uten opphold varsle Fylkesmannen om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.
- 3.2 Tiltakshaver plikter å ha et oppdatert internkontrollsystem, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 6. desember 1996. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.
- 3.3 Tiltakshaver plikter å gjennomføre tiltak for å unngå, eventuelt begrense risikoen for akutte utslipp fra all virksomhet knyttet til dette tiltaket. Slike tiltak skal være basert på en systematisk gjennomgang av alle elementer i tiltaksaktiviteten.

- 3.4 Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning for all virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskapen til den ansvarlige skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av en eventuell forurensning.
- 3.5 Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av virksomheten, skal den ansvarlige varsle i henhold til *forskrift av 09.07.1992 om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Melding om akutt forurensning gjøres til brannvesenet, **telefon: 110**. Kystverket har 24 timers vaktberedskap og får meldinger fra brannvesenet om akutt forurensning.

4. Utfylling i sjø

- 4.1 Fylkesmannen skal varsles når arbeidene starter.
- 4.2 Tiltaket skal foretas i tråd med avgrensede områder som vist i kartvedlegg til søknaden.
- 4.3 Det skal benyttes metoder for utfylling som minimerer faren for spredning av forurensning. Pelingsarbeid må utføres skånsomt.
- 4.4 Utfyllingsmassene skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II for sedimenter i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for klassifisering av metaller og organiske miljøgifter i vann, sediment og biota (M-608/2016). Massene skal samtidig ligge innenfor normverdiene fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 2 vedlegg 1. Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter. Massene skal være egnet for formålet. Det tillates ikke å fylle ut med masser hvis hovedformålet å kvitte seg med massene. Rene og egnede masser fra mudringsprosjektet (se egen tillatelse til mudring) kan benyttes til utfylling.
- 4.5 Eventuell sprengtråd, skyteledning og annet avfall i utfyllingsmassene skal fjernes før massene legges i fyllingen.
- 4.6 Da det er forurenset sediment i tiltaksområdet, må sjøbunnen dekkes til med minst 20 cm med rene sand- eller grusmasser før utfyllingen med steinmasser starter. Dette skal minimere faren for at stedlig forurenset sediment virvles opp og spres, og også forhindre spredning av miljøgiftene i et langsiktig perspektiv. Tildekking kan utgå i delområdet merket «VHS1» på innsendt da sjøbunnen der er av grovere natur og lite forurenset.
- 4.7 Tiltaket skal utføres under egnede vind- og bølgeforhold slik at uønsket partikkelspredning unngås.

5. Kontroll og overvåking

- 5.1 Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av tiltaksarbeidene i henhold til et kontroll- og måleprogram. Kontroll- og måleprogrammet skal inngå i virksomhetens internkontrollsystem. Programmet skal være tilstrekkelig omfattende til å avdekke eventuell uakseptabel spredning av forurensning i forbindelse med tiltaket.
- 5.2 Under anleggsperioden (arbeid med utfylling og med peling) skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:
- Turbiditet i minst én referansestasjon i området som ikke er påvirket av anleggsarbeidene.
 - Turbiditet i minst én målestasjon nedstrøms som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 50 meter fra stedet der det arbeides.
- 5.3 Grenseverdien for turbiditet settes til 10 NTU over turbiditet på referansestasjonen. Ved overskridelser av grenseverdien utover en periode på 15 minutter, skal det iverksettes tiltak for å avklare årsakssammenheng. Dersom overskridelsen skyldes interne forhold, skal arbeidene stanses umiddelbart og nødvendige tiltak gjennomføres. Prosessen kan ikke starte opp før turbiditeten er nede på stabile nivåer under grenseverdien. Rutiner og eventuelle tiltak skal beskrives i internkontrollen.
- 5.4 Det skal føres logg over resultater fra overvåkingen, samt mengder og tidspunkt for utfylling av masser. Loggen skal som et minimum også inneholde eventuelle overskridelser og korrigerende tiltak. Loggen skal være tilgjengelig ved eventuelle tilsyn.

6. Rapportering

- 6.1 Det skal sendes sluttrapport til Fylkesmannen innen 6 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal inneholde:
- Kort beskrivelse av tiltaket og utført arbeid
 - Resultater fra turbiditetsmålinger
 - Eventuelle overskridelser og korrigerende tiltak.
- 6.2 Utførte målinger av kjemisk tilstand i sedimentene (se rapport 10220326-RIGm-RAP-01 fra Multiconsult) skal registreres i databasen Vannmiljø **innen 31.03.2021**. På databasens nettsider finnes veiledning om hvordan dataene skal registreres, inkludert en oversikt over hvilke parametere som skal registreres.